

ไขหวัดใหญ่2009..จากคนสูคน (12/5/2552)

โดย : ศุภย์สือสารวิทยาศาสตร์ไทย สวทช.

ทำไมไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิดเอ 2009 เอช 1 เอ็น 1 จึงแพร่จากคนสูคนได้เร็วยิ่งนัก แต่ไขหวัดนกกลับยังไม่พบการแพร่จากคนสูคน

ดร.นำชัย ชีววิวรรณ นักวิชาการ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ(ไบโอเทค) และที่ปรึกษา ด้านวิชาการศูนย์สือสารวิทยาศาสตร์ไทย สวทช. อธิบายว่า เหตุผลที่ไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 แพร่จากคนสูคนได้ดี เนื่องจากชิ้นส่วนพันธุกรรม ทั้ง 8 ท่อน ของไวรัสสายพันธุ์นี้ มีความคล้ายกับไขหวัดใหญ่ของคน หมู และสัตว์ปีก

จุดสำคัญคือไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 นี้ มีส่วนของโปรตีนฮีแมกกลูตินิน(Hemagglutinin) หรือ HA ที่อยู่บนผิวไวรัส เป็นชนิด H1 ซึ่งมีความคล้ายกับไวรัสไขหวัดใหญ่ที่มีการระบาดทั่วไปในคน ด้วยเหตุนี้โปรตีน H1 ของไวรัสจึงเข้าจับกับโปรตีนที่อยู่บริเวณผิวของเซลล์มนุษย์ได้อย่างดี และส่งผลให้เชื้อไวรัสเพิ่มจำนวนได้อย่างรวดเร็ว

ฉะนั้นการไอหรือจาม ที่แม้จะมีเชื้อไวรัสเพียงเล็กน้อย แต่เชื้อไวรัสก็สามารถแพร่เข้าสู่ร่างกายผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและเพิ่มจำนวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขณะที่ไขหวัดนกยังไม่พบการแพร่จากคนสูคน เนื่องจากชนิดของโปรตีนฮีแมกกลูตินินของไวรัสไขหวัดนก เอช 5 เอ็น 1 (H5N1) ไม่สามารถจับกับโปรตีนบริเวณผิวเซลล์มนุษย์ได้ ด้วยลักษณะบางประการที่แตกต่างระหว่างโปรตีนบนผิวเซลล์ของสัตว์ปีกและมนุษย์ เชื้อจึงทำได้เพียงแค่อักรอกโรคในคน ส่วนการแพร่จากคนสูคนนั้นยังคงเป็นไปได้ยาก

สำหรับแนวทางการรับมือที่ทุกฝ่ายต่างเร่งดำเนินการขณะนี้ คือ 1. การพัฒนาชุดตรวจเชื้อไวรัสไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ที่สามารถให้ผลตรวจอย่างรวดเร็วและมีความแม่นยำ 2. การผลิตวัคซีนที่มีความจำเพาะต่อเชื้อไวรัสไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 อย่างรวดเร็ว ซึ่งปกติจะต้องใช้เวลาการผลิตประมาณ 6 เดือน

และ 3 การพัฒนายาต้านไวรัส ที่มีประสิทธิภาพมากกว่า โอเซลทามิเวีย (Oseltamivir) หรือ เร่งดำเนินการผลิตยาต้านไวรัสโอเซลทามิเวียให้มากเพียงพอ เพื่อเตรียมรับมือกับการระบาดที่อาจเกิดขึ้นให้มากที่สุด

อย่างไรก็ดีแม้วิทยาศาสตร์และประสิทธิภาพของระบบสาธารณสุขจะมีความก้าวหน้าขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ช่วงเวลาการเริ่มต้นศตวรรษใหม่เพียงไม่กี่ปีที่ผ่านมา มนุษย์กลับต้องเผชิญกับโรคร้ายแรงที่เกิดจากการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่มาแล้วถึง 3 สายพันธุ์ คือ ไขหวัดนก-ชาร์-ไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 โรคอุบัติใหม่ร้ายแรงที่คร่าชีวิตผู้คนทั่วโลกในช่วงพริบตา

ด้วยเหตุนี้"ไวรัสกลายพันธุ์" จึงยังคงเป็นข้อสมรรถนะที่ต้องเฝ้าระวังและจับตามองทุกขณะ

ที่มา:

<http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/it/science/20090512/41362/%E0%B9%84%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AB%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B9%83%E0%B8%AB%E0%B8%8D%E0%B9%882009..%E0%B8%88%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%84%E0%B8%99%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B9%88%E0%B8%84%E0%B8%99.html>
